

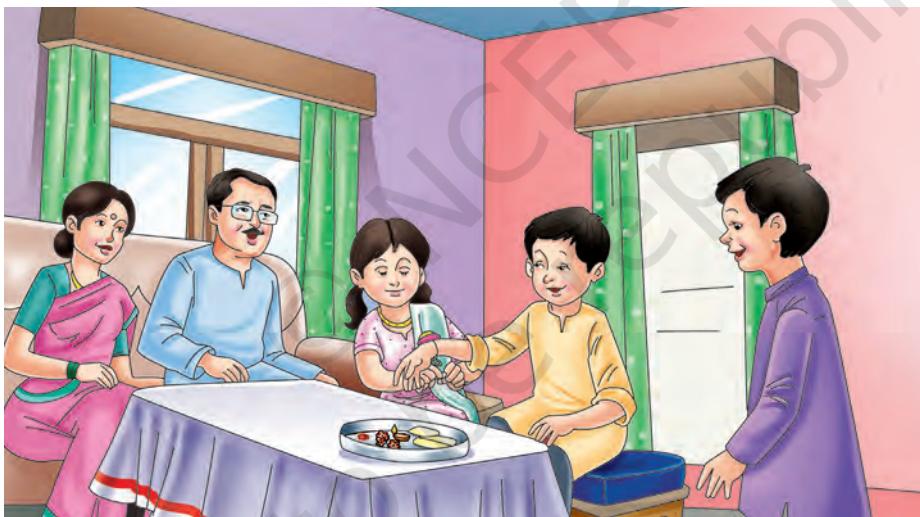
चित्रवर्णनम्

यहाँ ध्यातव्य है कि प्रत्येक चित्र के साथ दी गयी मञ्जूषा में प्रदत्त पद छात्रों की सहायता के लिए हैं, किन्तु उनका प्रयोग अनिवार्य नहीं है। छात्र स्वेच्छा से भी वाक्य संरचना कर सकते हैं।

1. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्चवाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

अग्रजस्य, अनुजस्य, भगिनी, स्वक्रमस्य, रक्षाबन्धनम्, रक्षासूत्रम्, करोति,
करिष्यति, मणिबन्धे, मिष्टान्म्, अन्यम्, पश्चात्, पश्यति, प्रसन्नः, मातापितरौ,
दृष्ट्वा, प्रसन्नौ, पर्वणः, बन्धति

उदाहरणवाक्यानि

- (i) अत्र रक्षाबन्धनपर्वणः आयोजनं भवति।
- (ii) भगिनी अग्रजस्य मणिबन्धे रक्षासूत्रस्य बन्धनं करोति।
- (iii) तस्याः अनुजः अपि स्वक्रमस्य प्रतीक्षां करोति।
- (iv) अग्रजस्य रक्षाबन्धनं कृत्वा भगिनी अनुजस्य मणिबन्धे अपि रक्षाबन्धनं
करिष्यति।
- (v) मातापितरौ रक्षाबन्धनं दृष्ट्वा मोदेते।

अभ्यासवान् भव — दशमकक्षायाः

- (i) .....
(ii) .....
(iii) .....
(iv) .....
(v) .....

2. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

उदग्रविमानम्, सैनिकः, भोजनपुटकानि, जलौघपीडिताः, वृद्धस्य, लम्बितसोपाने, आरोहयति, पातयन्ति, सहायताम्, छदिषु, उत्थापयन्ति

- (i) .....
(ii) .....
(iii) .....
(iv) .....
(v) .....

3. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्चवाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

पलायितौ, धृत्वा, कुर्वन्ति, देशरक्षकेभ्यः, सैनिकाः, नमः, अन्ताराष्ट्रियसीमायाः, अवैधप्रवेशम्, प्रहरिणः, भुशुण्डं, परितः, पर्वताः, दृष्ट्वा, आतङ्कवादिनौ, देशरक्षकान्, सन्नद्धाः

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

अभ्यासवान् भव — दशमकक्षायाः

4. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्चवाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

चिकित्सकाः, परिचारिकाः, उपवाहनानि, क्रेन्यानेन, भीषणदर्घटनायाः, रेलयानस्य, पतितानि, दुर्घटनायां, ब्रणितम्, विपत्तौ, आवश्यकता

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

5. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

यातायातस्य, शिरस्त्राणस्य, दण्डशुल्कम्, प्राप्तिपत्रम्, यातायातरक्षी, सुरक्षायै, धारयित्वा, निर्बाधम्, आमन्त्रणम्, शुल्कप्राप्तिपत्रम्, भवितुं शक्नोति, मुद्रयति, मोटरसाइकिलचालकः, आत्मरक्षायै

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

अभ्यासवान् भव — दशमकक्षायाः

6. अथोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि
लिख्यन्ताम् —

मञ्जूषा

वृक्षेषु, मण्डूकः, तिसः, जलगर्तस्य, नृत्यति, इन्द्रधनुषः, दोलाभिः, टर्ट-टर्ट इति शब्दम्,
श्रावणमासस्य, वर्षायाः, अनुभवन्ति, कुर्वन्ति

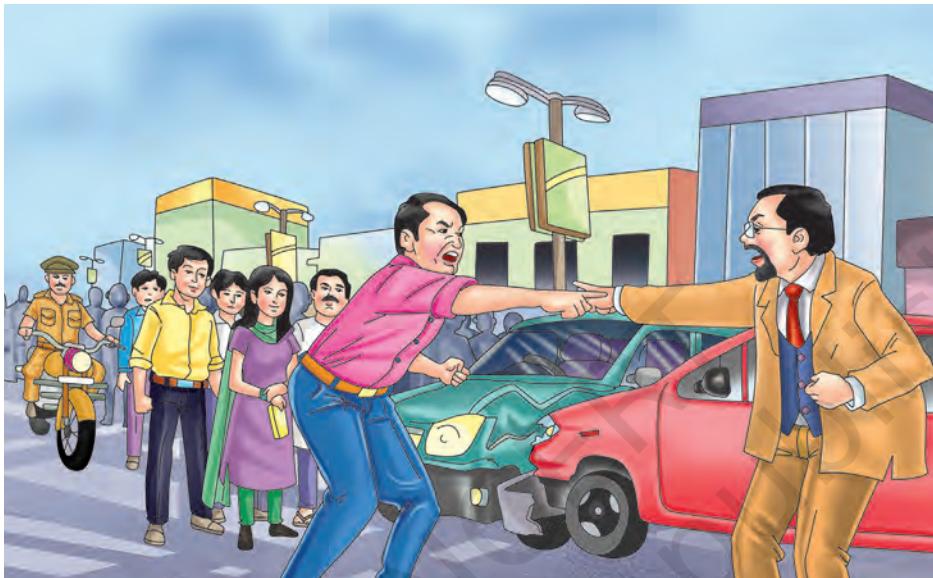

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

7. અધોલિખિતં ચિત્રં દૃષ્ટ્વા મજૂષાયાં પ્રદત્તપદાનાં સહાયતયા પઞ્ચ વાક્યાનિ
લિખ્યન્તામ्—

મજૂષા

કારયાનયો:, આક્રોશપૂર્વકમ्, ક્રુદ્ધૌ, દોષારોપણમ्, આરક્ષી, ક્ષતિગ્રસ્તે, કારયાને,
ક્ષમાભાવસ્ય, આવશ્યકતા, ધૈર્યસ્ય, દર્ઘટનાયાઃ, વિચાર્ય

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

अभ्यासवान् भव — दशमकक्षाया:

8. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

आपणम्, स्वास्थ्यवर्धनम्, फलविक्रेता, भक्षणम्, कदलीफलानि, द्राक्षा, मधुकर्कटिका, अमृतफलम्, नारिकेलानि, जम्बूफलानि, ग्राहकाय, तोलयति

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

9. अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि लिख्यन्ताम्—

मञ्जूषा

धावन-प्रतियोगिता, सप्त बालिकाः, प्रशिक्षकः, सीटिकारवं कर्तुं, तत्पराः, विजेतृमञ्चम् तिस्रः, प्रथमस्थाने, तृतीयस्थानम्, स्वास्थ्यवर्धकम्

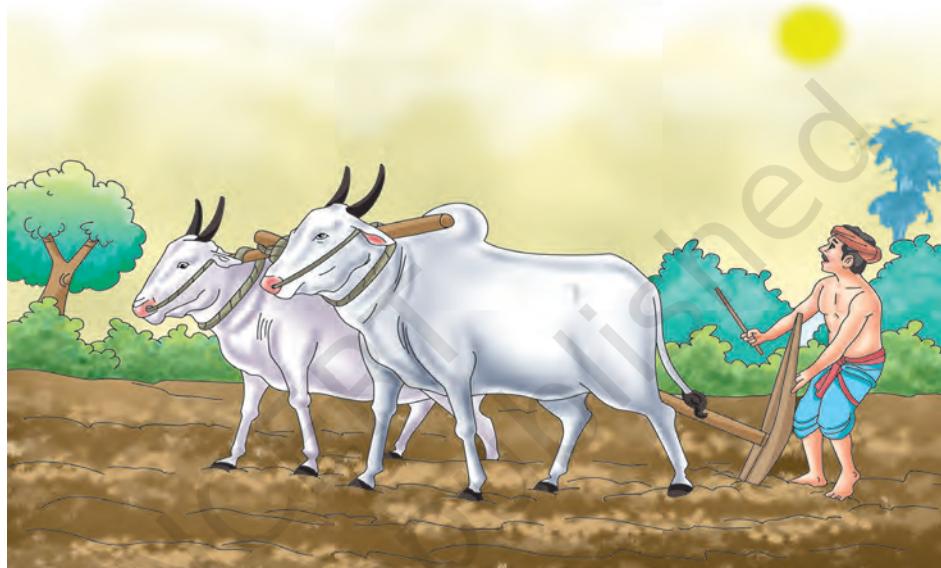
- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....

अभ्यासवान् भव — दशमकक्षायाः

10. अथोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि
लिख्यन्ताम् —

मञ्जूषा

कृषकः, वृषभौ, स्वेदपूर्णम्, परिश्रमकारणात्, अन्नदाता, मेघानां प्रतीक्षाम्,
सूर्यातपे, चालयति, कर्षतः, अन्नोत्पादने, हलम्, योगदानम्

- (i) .....
- (ii) .....
- (iii) .....
- (iv) .....
- (v) .....